

Agentschap NL
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

InfoMil Perspectief | 4

Jaargang 2 | juni 2012

>> Als het gaat om milieu en leefomgeving

Schakeldag 2012

Omgeving in beweging: samen kennis maken!

Inhoudsopgave

4 Schakeldag 2012

Omgeving in beweging: samen kennis maken!

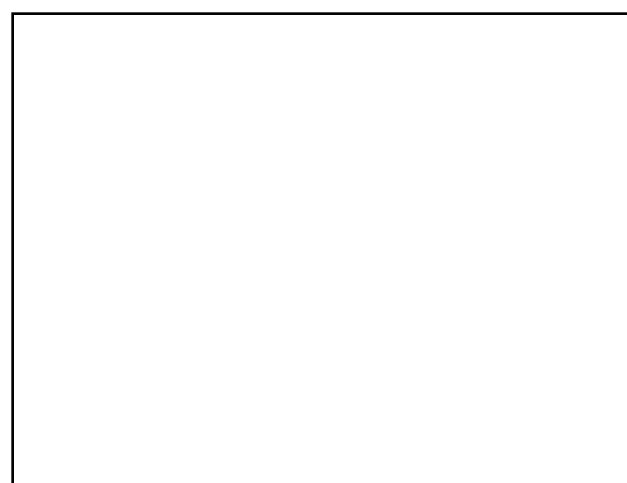
Dit jaar was de Schakeldag een groot succes! Met een record aantal bezoekers en meer dan vijftig workshops werd deze editie dan ook hoog gewaardeerd. Benieuwd naar het dagverslag en een interview over de Regionale Uitvoeringsdiensten met Sybilla Dekker? **Lees verder >>**

7 Milieuhandhaving

Regionale Uitvoeringsdiensten op schema

Herman Schartman, programmamanager gemeenschappelijke projecten van 'Uitvoering met Ambitie' (PUmA), is tevreden over de vorming van Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's). "Op 1 januari 2013 moeten er naar verwachting 28 RUD's staan." En in enkele regio's wordt zelfs het hele Wabo-pakket uitgevoerd." **Lees verder >>**

8 Asbest op scholen

Op de kaart

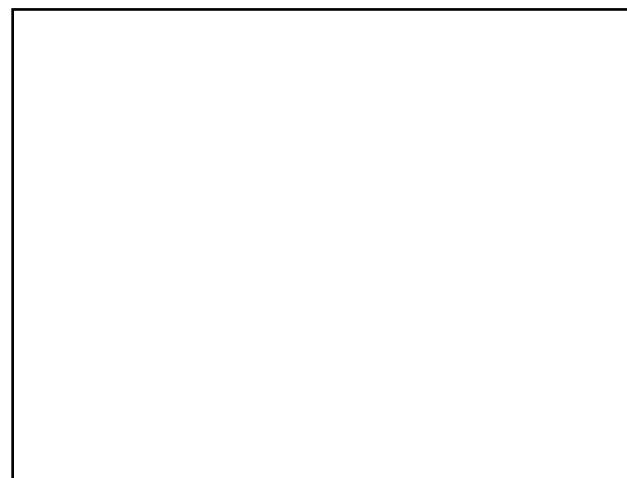
Steeds meer gemeenten en scholen voelen zich verantwoordelijk voor de gezondheid van kinderen en laten een asbestinventarisatie uitvoeren. Als er asbest wordt aangetroffen, laten ze die verwijderen. Hoe doen ze dat? **Lees verder >>**

12 Externe veiligheid

De eerste Veiligheidscontour

Met de eerste Veiligheidscontour voor de High Tech Campus heeft de gemeente Eindhoven een primeur. Het instrument uit het Besluit externe veiligheid (Bevi) biedt de R&D-bedrijven op de campus meer flexibiliteit. Daarnaast is uitbreiding mogelijk. Maar biedt de Veiligheidscontour ook voldoende veiligheid? **Lees verder >>**

En verder...

4 | **Schakeldag**

7 | **Regionale Uitvoeringsdiensten**

8 | Asbest op scholen

10 | **Asbest: veilig slopen**

11 | Programma Eenvoudig Beter

12 | **Eindhoven: eerste Veiligheidscontour**

14 | Eerste ervaring met Olo-water

Colofon

InfoMil Perspectief is de digitale opvolger van het tijdschrift 'InfoMil Nieuws' en verschijnt viermaal per jaar via een gratis abonnement. Kenniscentrum InfoMil maakt onderdeel uit van divisie NL Milieu en Leefomgeving van het Agentschap NL.

De divisie NL Milieu en Leefomgeving stimuleert de realisatie van duurzame ambities door het verbinden van partijen, de toetsing aan milieuwetgeving en met financiering, informatie en advies.

Aan- en afmelden kunt u doen via de website van [Kenniscentrum InfoMil](#).

Vragen over deze uitgave kunt u uitsluitend stellen via het [vragenformulier](#). Overnemen met bronvermelding is toegestaan.

Redactieadres

InfoMil Perspectief
 Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag
[E-mail redactie](#)
[Website InfoMil](#)
 ISSN 212-0580
 Publicatienummer: 1INFO1201.

Van de redactie

Over het goede behouden en nieuwe kansen...

Als ik dit voorwoord schrijf, zijn we druk in de aanloop naar de Schakeldag op 5 juni. We hebben een mooi programma samengesteld met inbreng van mensen van InfoMil, Bodem+, Mobiliteit, PUmA, Eenvoudig Beter en uitvoerders uit het land. Ik verheug me weer op een mooi kennis- en netwerkevenement waar 'Haags beleid' en 'de uitvoeringspraktijk' elkaar ontmoeten en inspireren. Op pagina's 4, 5 en 6 treft u een terugblik aan. En voor wie er niet bij kon zijn: geen nood! Op onze [website](#) kunt u de presentaties rustig bekijken.

Primeur op de Schakeldag was de aankondiging van een nieuw initiatief: IenM gaat haar uitvoeringskennis in het milieu-, ruimte- en leefomgevingsdomein bundelen in een nieuwe unit Leefomgeving. Dit als onderdeel van haar uitvoeringsorganisatie Rijkswaterstaat. Bestaande deskundigheid op het gebied van kennis en uitvoering van Agentschap NL, zoals InfoMil, Bodem+ en expertise op het vlak van mobiliteit en afval zullen opgaan in deze nieuwe unit. De unit werkt voor het Rijk en voor de andere overheden. Met de keuze voor de unit Leefomgeving blijft de door u gewaardeerde kennis van Bodem+, InfoMil, Mobiliteit en Afval behouden en worden kansen geboden voor een robuuste kennisunit van en voor overheden, die bijdraagt aan beter beleid en een betere uitvoering. Dit jaar bereiden we de nieuwe unit voor. Daar gaat u niets van merken. Want tijdens de verbouwing blijft de winkel gewoon open.

Arjan de Zeeuw, Manager InfoMil/
 Kwartiermaker unit Leefomgeving

Het e-zine printen?

Er zijn twee mogelijkheden:

- Full colour print: Vanuit het menu
- Eco-print (zwart-wit): [klik hier](#).

Ineke Burger, beleidsmedewerker
gemeente Veenendaal

“Ik vind het belangrijk om goed op de hoogte te zijn van omgevingszaken. Het uitvoerende werk wordt voor onze gemeente gedaan door de milieudienst. Ik wil echter wel over vraagstukken kunnen sparren met de milieudienst. En ik vind het belangrijk om een zekere kennis te hebben om ook goed invulling te kunnen geven aan het opdrachtgeverschap. Ik mis nog wat kennis over lucht en geluid. Daarom ben ik hier gekomen.”

Omgeving in beweging:

**De Schakeldag trok een record
aantal bezoekers. Maar liefst 650
omgevingsprofessionals kwamen 5 juni
naar het NBC in Nieuwegein. Er was
dan ook het nodige te bespreken: een
ander omgevingsrecht en een andere
werkomgeving, terwijl de kwaliteit van het
werk gegarandeerd moet blijven. In meer
dan vijftig workshops konden bezoekers
zich hierover laten bijpraten.**

Sybilla Dekker, ambassadeur van het programma Uitvoering met Ambitie, opende de Schakeldag. Zij gaf een overzicht van de stand van zaken rondom de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD) en benadrukte de rol van de uitvoeringsprofessionals daarbij: “Het gaat om de erkenning van uw kwaliteit, die we jarenlang hebben opgebouwd en nu onderbrengen in nieuwe organisaties. U bent degene waar het om gaat!”

Wetje verbouwen

Veranderingen roepen vragen op. De deelnemers aan de Schakeldag konden die niet alleen stellen tijdens de workshops, maar ook aan bouwvakkers Peter en José. Onder het motto ‘Een wetje verbouwen’, leidden ze de bezoekers rond op het Marktpllein. Ook was er een mogelijkheid om vragen te stellen of opmerkingen te maken per sms of Twitter. Op een bord bij de entree werden ze gepubliceerd. Soms prikkelend: ‘De insteek van een RUD zou bezuinigingen zijn, maar volgens mij moet er geld bij. Hoe zit dat?’ Soms informerend: ‘Kan InfoMil ook incompany trainingen verzorgen over het Activiteitenbesluit?’

Gelijke monniken, gelijke kappen?

Landbouw heeft van oudsher een bijzondere plaats in politiek en beleid. De toekomstige toevoeging van agrarische activiteiten aan het Activiteitenbesluit is daarop geen uitzondering. Dat bleek onder meer uit het workshoponderdeel ‘Gelijke monniken, gelijke kappen’. Aan de hand van praktijkvoorbeelden, zoals bodemonderzoek en geluidnormen voor agrarische bedrijven, vroegen workshopleiders Waldo Kaiser en Gijs van Luyn (InfoMil) de deelnemers of hiervoor de algemene regels uit het Activiteitenbesluit zullen gelden

John van Hal, bureau milieucriminaliteit politie Amsterdam

“We volgen de ontwikkelingen rondom de bestuurlijke en strafrechtelijke samenwerking op de voet. Hoewel ik mijn collega’s bij provincie, gemeenten en waterschappen goed ken, is het praktisch als alle omgevingszaken in één organisatie worden ondergebracht. De Schakeldag is een mooie gelegenheid om te netwerken en mijn licht hierover op te steken.”

Gerard Nijenstein, regio Zuid-Holland-Zuid
“Ik houd mij veel bezig met de herstructurering van bedrijventerreinen. Er komt veel bij kijken op het gebied van milieu en ruimtelijke ordening. Vrijwel alle gemeenten vernieuwen hun bestemmingsplannen voor bedrijventerreinen. Dat gebeurt niet zelden onder grote haast, ze stellen vaak beheerplannen op. Dat is jammer, want je kunt ook kijken naar wat bedrijven nodig hebben en dat combineren met duurzame aspecten. De Schakeldag is een ideaal moment om inhoudelijk bij te tanken en inspiratie op te doen.”

samen kennis maken!

of dat er een uitzondering voor de landbouw zal worden gemaakt. Regelmatig zaten de bezoekers ernaast, maar ze werden gerustgesteld door Kaiser en Van Luyn. “Er is veel gewijzigd en zelfs nu veranderen nog zaken.”

Structuurvisie en m.e.r.

Een andere drukbezochte workshop was die van Jan van den Dool (InfoMil). Hij bracht nut en noodzaak van de structuurvisie en de milieurapportage onder de aandacht. Van den Dool wees erop dat de m.e.r. een goed instrument is om belangen af te wegen, zoals het milieubelang versus het economische belang. “Je krijgt een gelijkwaardige weging. Als je een m.e.r. uitvoert in combinatie met een structuurvisie, krijg je goed antwoord op de vraag of het ruimtelijke initiatief op lange termijn de beste keuze is voor de gemeente.”

Schakeldag groot succes!

Niet alleen werd de Schakeldag dit jaar druk bezocht, ook werd deze editie door de bezoekers met gemiddeld ruim een 7,5 gewaardeerd. Op de vraag of deelnemers bij hun collega’s de Schakeldag aanraden, reageerde 98 procent positief. ▶

Marktpluin

Naast Agentschap NL waren veel andere organisaties aanwezig op het Marktpluin. Zo was GGD Hollands Midden vertegenwoordigd met een stand over gezond bouwen. De GGD kan optreden als gesprekspartner/adviseur bij nieuwbouwprojecten, gebiedsvisies en herinrichtingen. Bezoekers konden zich hierover laten informeren. Het Interprovinciaal Overleg presenteerde de Risicokaart van Nederland, waarop de risico’s van ongevallen met gevaarlijke stoffen en andere crisistypen (zoals overstromingen) te zien zijn. Marlyne Stolker: “Niet alle omgevingsprofessionals zijn bekend met onze Risicokaart. Daarom zijn we hier. Er loopt net een handhaver weg, die de Risicokaart niet kende en ontdekte dat de gemeentelijke gegevens over een bedrijf niet kloppen met onze data. Dat brengt hij morgen onder de aandacht bij zijn gemeente.”

Sybilla Dekker over Regionale Uitvoeringsdiensten

“Op weg naar herkenning en erkenning”

Na een lang intern proces is het nu belangrijk dat Regionale Uitvoeringsdiensten zichtbaar worden in de maatschappij, zodat ze erkend en herkend worden door burgers en bedrijven. Dat stelt Sybilla Dekker, ambassadeur van het Programma Uitvoering met Ambitie (PUmA).

Vier RUD's zijn op dit moment operationeel en er wordt hard gewerkt aan de andere uitvoeringsdiensten in oprichting. “Bedrijfsplannen worden opgesteld en kwartiermakers aangesteld. Er komen directeuren en professionele mensen. We kunnen bedrijven en burgers nu laten zien waarvoor we staan. Het is ongelooflijk belangrijk dat we doorgaan, zodat de uitvoeringsdiensten echt een plaats krijgen in de samenleving. Dat is onze ambitie.”

Verantwoordelijkheid

Met de RUD's heeft de overheid gekozen voor gebundelde gezamenlijke verantwoordelijkheid op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving, voornamelijk gericht op het basistakenpakket. Hierdoor kunnen we veel beter antwoord geven op de vraag waar de risico's zich bevinden, zodat we de veiligheid voor onze burgers beter kunnen waarborgen. Maar dit is niet alleen een taak van de overheid. Bedrijven moeten zich ervan bewust zijn dat ze zich aan de spelregels moeten houden. Zij zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van hun organisatie. Deze rolverdeling vereist een goede wisselwerking tussen overheid en bedrijfsleven, met gelijkwaardige deskundigheid. Overheden vragen bedrijven vanuit de wetgeving hun verantwoordelijkheid te nemen. En ondernemers vullen die in.

In dit proces staan de RUD's centraal. “Het is ontzettend belangrijk dat bedrijven de weg naar de uitvoeringsdiensten weten te vinden. Vanuit die bekendheid krijgen we de erkenning die we nodig hebben.”

Bevlogen mensen

Hierin spelen de medewerkers een cruciale rol. “Ik ben trots op onze professionals. Het zijn bevlogen mensen die gaan voor hun werk. Die passie geeft een extra dimensie aan de RUD's, want alleen kennis is niet genoeg om je werk goed te kunnen doen. Onze professionals zijn van harte welkom in de nieuwe organisaties. Tegen hen zou ik willen zeggen: ‘pak de handschoen op’. De nieuwe werkomgeving biedt volop ruimte voor ontwikkeling. Hierdoor ontstaat dynamiek. Dat werkt niet alleen prettig, het is ook goed voor degenen waarvoor we het doen.”

Verdiene

Op 1 januari 2013 komt een eind aan de stimulerende en ondersteunende rol van PUmA en het werk van Dekker als ambassadeur van het programma. “Op die datum gaan alle RUD's van start. Dat is een goed moment om met PUmA te stoppen. Maar het betekent niet dat we klaar zijn. Een stevige positie in de samenleving moeten we verdienen. PUmA verdwijnt, maar de ambitie blijft.” ◀

Interview met Sybilla Dekker.

Milieuhandhaving

Impuls voor de leefomgeving

Milieuprofessionals staan voor een goede leefomgeving. Een mooie, maar complexe uitdaging. Aan de hand van steeds meer algemene regels moeten handhavers afwegen of bedrijven zich aan milieuregels houden. “Dat vereist niet alleen gedegen kennis van wet- en regelgeving, maar ook een goed inschattingsvermogen”, zegt Herman Schartman, programmamanager gemeenschappelijke projecten van Programma Uitvoering met Ambitie (PUmA).

Interview met Herman Schartman.

Dit gezamenlijke programma van Rijk, VNG, IPO en UvW houdt zich onder meer bezig met de kwaliteit van milieuhandhaving. Zo stimuleert PUmA de vorming van Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) en bevordert het programma de kwaliteit van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving door middel van kwaliteitscriteria. Wat is de stand van zaken?

Op schema

“Op 1 januari 2013 moeten de RUD's er staan, naar verwachting 28 in totaal. Sommige gemeenten besteden hun hele milieupakket uit. En in enkele regio's wordt zelfs het hele Wabo-pakket uitgevoerd.” Schartman is tevreden over de gang van zaken. “Driekwart jaar geleden was de vraag: ‘Moeten er RUD's komen?’, nu gaat het om vorm en inhoud.”

Professionele omgeving

De komende maanden staan vooral in het teken van de personele kant van de zaak. Duizenden milieuprofessionals veranderen van organisatie, standplaats en collega's. “Dat is wennen, maar het biedt ook kansen. In de professionele omgeving die wordt geboden is ook ruimte voor ontwikkeling. Zo praten we vanuit PUmA met scholen over permanente educatie: hoe kunnen we ervoor zorgen dat de vakkennis van milieuprofessionals actueel blijft? En we kijken daarbij ook naar de inhoud van de opleidingen. Is die in lijn met de kwaliteitscriteria? Daarnaast willen we

het imago over milieuhandhaving verbeteren, om meer jonge mensen te werven. Zo hebben we al een You Tube-film en organiseren we een wervingsdag.”

Nieuwe kwaliteitscriteria

Een aantal (milieu)taken blijven gemeenten zelf uitvoeren. “Voor de zomer gaan we met VNG en IPO nieuwe kwaliteitscriteria vaststellen. Dan komt ook de status van die criteria aan de orde. Nu dienen ze nog als referentie. Maar we hebben met elkaar afgesproken dat we de kwaliteit van milieutaken bij gemeenten willen borgen. Dat betekent dus dat die status gaat wijzigen.”

Proefprojecten

Een andere belangrijke pijler van PUmA is een goede afstemming tussen de bestuurlijke en strafrechtelijke kant van milieuhandhaving. “Het is onder andere de bedoeling dat de politie en het OM zich gaan bezighouden met zware milieucriminaliteit, terwijl de RUD's zich richten op lichtere gevallen. Hiervoor hebben ze sinds 1 mei een nieuw instrument in handen: de bestuurlijke strafbeschikking. In het kader van de goede afstemming vinden proefprojecten plaats in vier regio's. Op basis van een risicoanalyse worden afspraken gemaakt over prioriteiten en wie wat doet. Dit vormt de basis van een uitvoeringsplan, dat eind dit jaar beschikbaar is voor alle RUD's.”

Nut en noodzaak van

Steeds meer scholen nemen asbest serieus. Ze voeren inventarisaties uit en laten asbest verwijderen. Daarnaast is de kwaliteit van onderzoek en uitvoering verbeterd, dankzij een aangescherpt certificatiesysteem. Het gaat de goede kant op. InfoMil Perspectief belicht beleid en praktijk.

“De staatssecretaris heeft opdracht gegeven tot het uitwerken van een verplichte inventarisatie voor scholen”, zegt beleidsmedewerker Rianne Dobbelsesteen (IenM). “Gelukkig zien steeds meer scholen nut en noodzaak van zo’n onderzoek in. Om ze daarbij te ondersteunen, richtte InfoMil een [website](#) in met specifieke informatie en een helpdesk voor vragen.”

Scholen die een inventarisatie hebben uitgevoerd, zijn gevraagd het rapport op te sturen naar IenM, zodat het kan worden opgenomen in het landelijk [asbestvolgsysteem](#) dat momenteel wordt gebouwd. “Daarmee hebben we de hele keten in beeld, van opdrachtgever tot stortplaatsen.”

Asbestkaart

Goede informatie is een andere belangrijke pijler in het overheidsbeleid. Onlangs is de [asbestkaart](#) opgenomen in de Atlas Leefomgeving. Daarop is met kleuren aangegeven welke scholen een inventarisatie hebben laten doen en welke asbestverdacht zijn omdat het schoolgebouw voor 1994 is gebouwd en nooit is onderzocht. “We hopen dat daarvan een stimulerende werking uitgaat. De informatie

is nu nog statisch. Straks komt er een dynamische kaart, gebaseerd op de informatie uit het asbestvolgsysteem. Zodra een school een inventarisatie heeft uitgevoerd, wordt dit op de asbestkaart vermeld.”

Verschillende offertes

Gebouwbeheerder Beert van den Berg (gemeente Ede) kreeg van zijn wethouder opdracht scholen te helpen bij het selecteren van inventarisatiebureaus en opvragen van offertes. Aan de hand van informatie van InfoMil nodigde Van den Berg drie bureaus uit om een prijsopgave te doen. “Ik stuur binnenkort de gegevens naar de scholen, zodat ze zelf een keuze kunnen maken. De offertes zijn goed, maar ze variëren nogal. Zo is een school bij de ene aanbieder goedkoper uit dan bij de andere.”

Van den Berg merkt dat de inventariseerbureaus er klaar voor zijn. “In februari zijn de eisen aangescherpt voor certificatie. Bureaus zijn hierop inmiddels ingespeeld. Hun personeel is ervoor opgeleid en ze staan te popelen om te beginnen. En ook de scholen hebben interesse, hoewel de ene school er langer over zal doen een besluit te nemen dan de andere. Maar we houden de vinger aan de pols tijdens het reguliere overleg dat we met de scholen hebben.”

Praktijk op school

Basisschool ‘De Triangel’ uit Ede heeft al twee jaar geleden een inventarisatie laten uitvoeren. “We zitten in een oud gebouw en we willen er geen asbest in hebben”, zegt directeur Hester Blok. “De inventarisatie wees uit dat een leiding in de kruipruimte asbest bevatte. Dat was niet gevaarlijk, maar het schoolbestuur vond dat het asbest eruit moest. Tijdens de schoolvakantie hebben we het asbest laten weghalen. We wilden kinderen niet bang maken voor mannen met witte pakken.

We dachten dat ons gebouw asbestvrij was, maar een halfjaar geleden werd tijdens een verbouwing in een toilet een weggewerkte asbestleiding ontdekt. Ook niet gevaarlijk, maar wel meteen verwijderd. Het blijkt dat een school dus nooit helemaal asbestvrij is. Daarop zullen we blijven letten tijdens werkzaamheden.”

onderzoek op de kaart

Breda

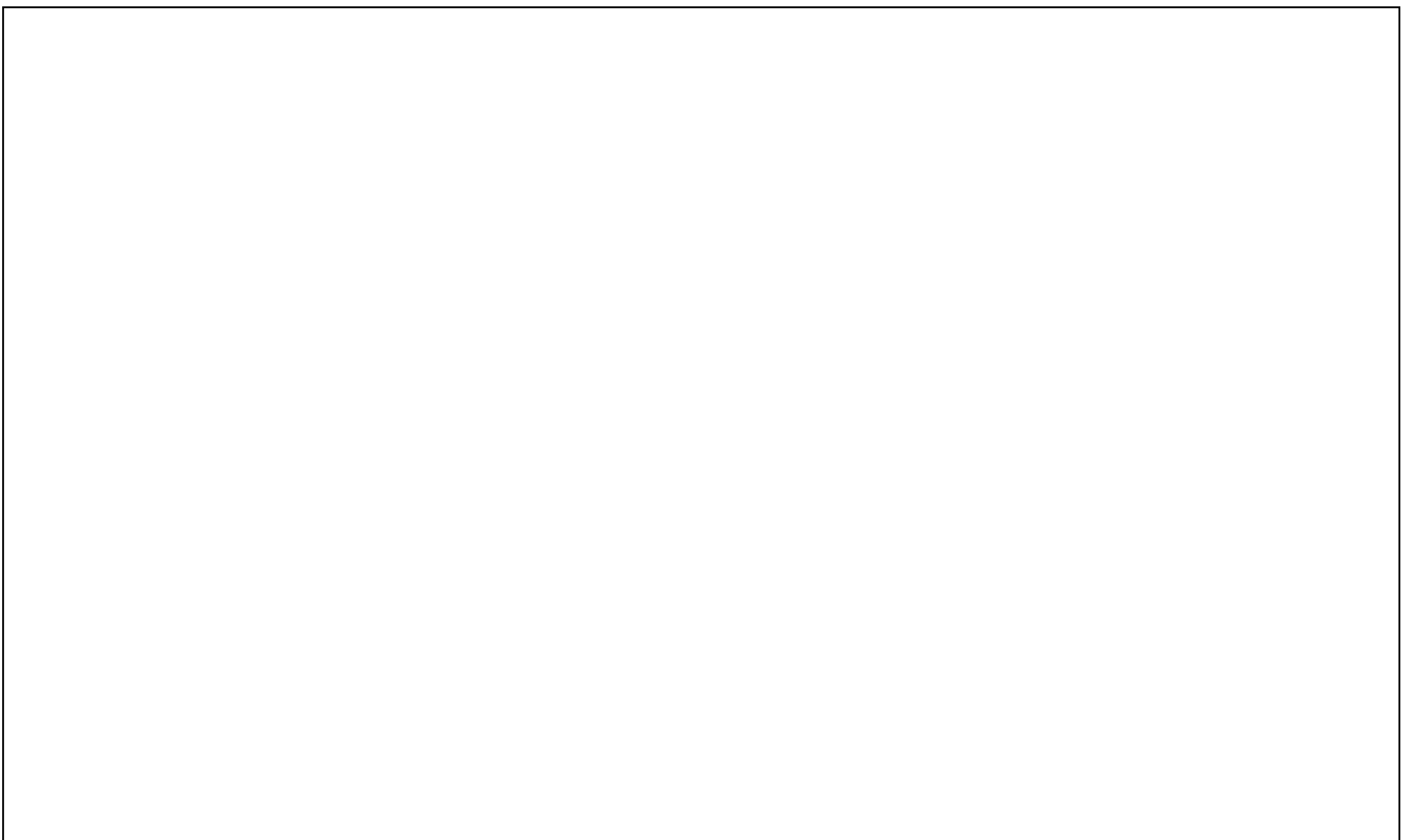
De gemeente Breda liet al in 2009 bij alle scholen een asbestinventarisatie uitvoeren. “Die gebouwen zijn onze verantwoordelijkheid en dat betekent dat we dus ook verantwoordelijk zijn voor de gezondheid”, vat wethouder Saskia Boelema de aanleiding van dit initiatief samen. De resultaten van de inspecties werden onderverdeeld in drie categorieën: een situatie waarin direct gevaar is voor de gezondheid, één met een mogelijk gevaar en één waarin er geen gevaar is. “We voerden negen spoedsaneringen uit bij scholen die in de eerste categorie vielen en zestig saneringen in de tweede categorie. Daarnaast hebben we 205 asbestbronnen aangetroffen bij scholen die onder categorie 3 vallen. Die asbest laten we verwijderen tijdens reguliere onderhoudswerkzaamheden.”

Feitelijke informatie

Boelema vindt feitelijke informatie over asbest belangrijk. “Asbest klinkt eng, maar het is meestal niet gevaarlijk. Het ligt eraan hoe je het aantreft. Om dat duidelijk te maken, hebben we de resultaten van onze inspecties onderverdeeld in de drie categorieën. Ouders waren positief over de inspecties, er was geen onrust.”

Budget

Voor de hele operatie heeft de gemeenteraad 725.000 euro beschikbaar gesteld. Daarvan is tot nu toe 580.000 euro besteed aan de saneringen. Het budget is opgenomen in de meerjaren onderhoudsplanning. Boelema adviseert andere gemeenten dat ook te doen: “Asbestinventarisatie en – verwijdering hoeft op die manier geen enorme financiële uitgave te zijn.” ◀

Asbest

Met ingang van 1 april is het **Bouwbesluit** gewijzigd. Dat betekent onder meer dat een melding voldoende is voor bijna alle asbesthoudende sloopwerkzaamheden. De aanvrager kan sneller aan de slag en dat is prettig. Maar bieden de nieuwe wettelijke regels voldoende bescherming tegen asbest? InfoMil Perspectief vroeg het aan senior vergunningenmanager Hans Niemeijer van de gemeente Enschede.

Veilig slopen

Het Bouwbesluit omvat onder meer het onderdeel slopen. Tot 1 april was een sloopvergunning verplicht voor het verwijderen van meer dan 35 vierkante meter asbesthoudende materialen. Nu hoeft men voor bijna alle sloopwerkzaamheden alleen een melding te doen. “We waren al gauw vier tot vijf weken bezig om vergunningaanvragen te behandelen. Nu krijgen we de meldingen via het Omgevingsloket online. Daarmee zijn we gemiddeld vijf werkdagen bezig. Dus de nieuwe regelgeving levert aanzienlijk veel tijdswinst op. Aanvragers kunnen sneller aan de slag, omdat de bezwaartermijn van zes weken niet meer van toepassing is op sloopvergunningen en de oude sloopmeldingen.”

Complete melding

Een melding is meer dan een mededeling dat de aanvrager op een bepaalde datum aan de slag gaat met slopen. Zo moeten de meeste melders onder meer een sloopveiligheidsplan en een asbestinventarisatie bijvoegen en vermelden wie de sloopwerkzaamheden gaat uitvoeren. “De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de aanvrager. Wij controleren slechts of deze stukken zijn bijgevoegd. Is dat niet het geval, dan laten we de aanvrager weten dat zijn melding niet als zodanig wordt beschouwd omdat deze niet compleet is. De aanvrager kan dus niet aan de slag. Het is belangrijk dit expliciet te vermelden.”

Ook kijken naar toezicht

Niemeijer vindt dat de melding voldoende veiligheid biedt. “Lange aanvraagprocedures bij de gemeente bieden niet automatisch garanties voor de veiligheid. Het meldingsysteem biedt voldoende waarborg. Daarbij teken ik aan dat melden één ding is en toezicht een andere. Daar moet je ook naar kijken. Ik begrijp dat het ministerie van IenM meer grip wil op het verwijderen en verwerken van asbest. Daaraan kan het asbestvolgsysteem een goede bijdrage leveren. Dat verbindt partijen die een rol spelen in asbestverwijdering en ondersteunt het werkproces van inventarisatie tot en met verwijdering van asbest. Het asbestvolgsysteem levert meer inzicht in de asbestlocaties en in wat er in de hele keten van asbestverwijdering gebeurt. Dat komt de veiligheid zeker ten goede.”

Omgevingswet

“Praktische inbreng hard nodig”

De Omgevingswet biedt nieuwe beleidsinstrumenten om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren en om het proces van besluitvorming te vereenvoudigen en te versnellen. Werken ze ook goed in de praktijk?

De invulling van de Omgevingswet wordt steeds concreter. Begin maart verscheen een kabinetsnotitie, waarin de minister aangeeft hoe het Omgevingsrecht wordt hervormd. Maatschappelijke organisaties, burgers en bedrijven konden hierop reageren via een internetconsultatie. Het interdepartementale programma Eenvoudig Beter, dat de Omgevingswet voorbereidt, verwerkt momenteel de 112 reacties. “Daarnaast onderzoeken we met provincies, gemeenten en andere belanghebbenden hoe we de nieuwe beleidsinstrumenten het best praktisch kunnen invullen”, zegt Arjan Nijenhuis, plaatsvervangend directeur Eenvoudig Beter. Hij licht toe: “Als je alle aspecten die met de leefomgeving te maken hebben in het begin van het beleidsproces meeneemt, levert dat een beter resultaat op dan dat je afzonderlijke aspecten aan het eind van de rit inbrengt. Maar wat betekent dit nu concreet voor de uitvoering? En wat is bijvoorbeeld de winst qua duurzaamheid? Daarvoor hebben we de inbreng vanuit het veld nodig.”

Integrale beleidsinstrumenten

Deze vragen zijn vooral van belang voor de drie integrale beleidsinstrumenten uit de Omgevingswet: de omgevingsvisie, de omgevingsverordening en het projectbesluit. De omgevingsvisie geeft weer wat Rijk, provincie of gemeente wil doen met het eigen grondgebied, vanuit verschillende belangen. Denk aan water, bouwen en milieu. In de omgevingsvisie zijn bestaande strategische plannen samengevoegd, zoals verkeersplannen, milieubeleidsplannen en waterhuishoudingsplannen. De omgevingsverordening bundelt bestemmingsplannen en alle gemeentelijke verordeningen. “Vaak sluiten bestemmingsplannen en verordeningen niet goed op elkaar aan. Bijvoorbeeld: een woonboot is volgens de ligplaatsenverordening wel toegestaan, maar volgens het bestemmingsplan niet. Daarnaast voorkomt de omgevingsverordening onnodige bezwaaren beroepsprocedures. Nu kunnen burgers bezwaar en beroep aantekenen bij een wijziging van bestemmingsplannen, ook voor onderdelen die alleen een bestaande bestemming vastleggen. Straks is alleen bezwaar en beroep mogelijk als er echt iets wijzigt dat consequenties heeft voor de leefomgeving.”

Verhoudingen

Het projectbesluit is vooral gericht op complexe projecten met een publiek belang. Het instrument maakt betere en snellere besluitvorming mogelijk. “Door aan de voorkant van het proces bewoners en bedrijven te betrekken, genereer je creativiteit en denkkraft die de kwaliteit van de besluitvorming ten goede komen. Die investering in tijd verdient je later terug.”

Vooral in gebieden met veel dynamiek verwacht Nijenhuis praktische vragen. “Bijvoorbeeld hoe de omgevingsverordening zich verhoudt tot het projectbesluit. Om dit straks goed in de wet vast te leggen, is het belangrijk te weten wat er in het veld speelt.”

Het wetsontwerp van de Omgevingswet kan eind van dit jaar klaar zijn. Hoe verhoudt zich dit tot de val van het kabinet? “De hervorming van het omgevingsrecht en de uitgangspunten van de Omgevingswet hebben breed politiek draagvlak. Een volgend kabinet kan doorgaan op de ingeslagen weg, wellicht met een paar accentverschuivingen. We gaan hier op volle kracht door met het consulteren van betrokkenen en het verder schrijven aan de wet.”

Goed voor de

De High Tech Campus Eindhoven kreeg de eerste Veiligheidscontour in Nederland. Naar aanleiding daarvan ontstond een levendige discussie op [LinkedIn](#). Biedt de Veiligheidscontour voldoende veiligheid voor de omgeving? “Dat is helemaal niet zeker”, vindt risicodeskundige Robert Geerts (AVIV Consultants). “Voor de High Tech Campus durf ik te stellen dat het veilig is, omdat we aanvullende eisen stellen en maatregelen hebben getroffen”, zegt milieuadviseur Luuk Stortelder van de gemeente Eindhoven.

Het bevoegd gezag kan op grond van het [Besluit externe veiligheid \(Bevi\)](#) een Veiligheidscontour vaststellen rondom een gebied met risicovolle inrichtingen. De contour geeft de grens aan tot waar de bedrijven mogen uitbreiden. Binnen de Veiligheidscontour hoeft het bevoegd gezag niet meer te toetsen aan de grenswaarden voor het plaatsgebonden risico (het beschermingsniveau voor individuen).

Niet altijd veiliger

Vanwaar de discussie op LinkedIn? “Sommige deskundigen stellen dat de contour de veiligheid verhoogt”, zegt Geerts. “Ik plaats vraagtekens bij de algemene geldigheid van die bewering. Want hoe waarborg je de veiligheid binnen de contour als je geen minimumafstanden tussen gebouwen hanteert en daarop toetst? Zonder Veiligheidscontour moet dat namelijk wel. En hoe zit het met de risico’s voor

de omgeving buiten de Veiligheidscontour? Kortom, over welke veiligheid en wiens veiligheid gaat het? De Veiligheidscontour is primair bedoeld om specifieke ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken of te beheersen. Prima. Maar zeg dat ook vooral. Het is geen wet van Meden en Perzen dat een Veiligheidscontour tot kleinere risico’s leidt. Dat is overigens ook zeker geen eis.”

Niet altijd geschikt

Stortelder is het met Geerts eens dat er meer nodig is dan het vaststellen van een Veiligheidscontour om de veiligheid te waarborgen. “Je moet eerst goed kijken naar het type activiteiten. Niet elk terrein leent zich voor een Veiligheidscontour. Voor gebieden met verschillende functies is het lastiger om zo’n instrument te hanteren om de veiligheid te waarborgen. De High Tech Campus is van oudsher een aaneengesloten gebied van R&D-bedrijven (research & development). De meeste risicovolle activiteiten waren al geclusterd op het terrein. Als de risicovolle activiteiten van origine al zijn gescheiden van kwetsbare objecten, is het makkelijker om een Veiligheidscontour vast te stellen.”

Alleen voor R&D-bedrijven

De Veiligheidscontour omvat het huidige High Tech Campusgebied en een braakliggend nabijgelegen terrein, zodat bedrijven kunnen uitbreiden. Hiervoor stelde de gemeente een nieuw bestemmingsplan vast. Binnen de contour zijn alleen R&D-bedrijven toegestaan. “Gebouwen die geen binding hebben met R&D, zoals advocatenkantoren, komen er dus niet in. Dus ook voor de toekomst blijven risicovolle activiteiten gescheiden van kwetsbare objecten, behoudens kantoren met R&D-activiteiten.”

Eén stichting

Om te voorkomen dat de gemeente afspraken met alle individuele bedrijven moet maken, heeft Philips één stichting opgericht die privaatrechtelijke afspraken maakt met alle bedrijven in de Veiligheidscontour. Zo ziet deze stichting er onder meer op toe dat de bedrijven een soort veiligheidsbeheerssysteem hanteren. Stortelder: “Dat betekent dat er conform afgesproken procedures wordt gehandeld.

veiligheid?

Bijvoorbeeld dat die fles met fosfine alleen daar staat waar hij ook mag staan. Daarnaast hebben we in het bestemmingsplan opgenomen dat bedrijven maatregelen nemen bij calamiteiten. Hoe ze dat precies doen, is hun eigen verantwoordelijkheid. Daarnaast moeten de bedrijven een centraal ventilatiesysteem hebben dat met één druk op de knop uit kan, om te voorkomen dat toxische stoffen vrijkomen bij een calamiteit. We stellen dus eisen, maar timmeren het niet helemaal dicht. We willen bedrijven binnen die beperkingen ook flexibiliteit bieden.”

Afspraken vastleggen

Kijkend naar de High Tech Campus en de activiteiten die er plaatsvinden, schat Geerts in dat er kleine hoeveelheden gevaarlijk stof op het terrein zijn opgeslagen. “R&D brengt dat in het algemeen met zich mee. Dus dat relatieveert de risico’s. Maar ze zijn er natuurlijk wel. En die kunnen toenemen bij meer bedrijvigheid. Pal naast de Veiligheidscon-

tour blijken kwetsbare functies te liggen. Dat mag, maar de contour vormt in dit geval dus geen ruimtelijke buffer met zijn omgeving. Wat ik goed vind is dat de gemeente Eindhoven aanvullende veiligheidseisen heeft gesteld. Wat betreft de afspraken over calamiteiten: ik zou willen weten hoe de bedrijven dit onderling goed regelen. En het toezicht daarop. Hoe goed wordt dat? De discussie over het in opspraak geraakte tankopslagbedrijf Odfjell maakt duidelijk hoe weinig effectieve sanctioneringsmacht het toezichthouderschap heeft.” ◀

Andere veiligheidscontouren

Naast de High Tech Campus is er bijvoorbeeld ook een Veiligheidscontour voor de Sloehaven (Zeeland) in de maak en voor het Havengebied van Rotterdam.

Eerste ervaring met Olo-water

Sinds 1 april is het mogelijk om watervergunningen aan te vragen via het Omgevingsloket online (Olo-water). Hoe werkt het in de praktijk bij waterschappen?

Adviseurs Vergunningen Johan Klingeler en Arie Schrader van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) zijn een aantal jaar bezig geweest met de voorbereidingen van Olo-water binnen HHNK. Vooral het invoeren van de Keur (waterschapsspecifieke regels) voor de vergunningcheck kostte veel tijd.

Schrader: “We moesten de Keur vertalen binnen de kaders van het Omgevingsloket. Dat was best lastig, want je wilt de aanvrager vooraf helder, maar ook goed informeren. Maar het is gelukt en dat zien we ook terug in de kwaliteit van de aanvragen.”

Aanloopproblemen

Binnen het HHNK houden twee clusters zich met het Omgevingsloket bezig: cluster Vergunningen voor het inhoudelijke deel en cluster DIV (Documentatie en Informatie Voorziening) voor de registratie en archivering. Klingeler: “Bij Vergunningen was het systeem al bekend omdat we adviesaanvragen van verschillende gemeenten en de provincie ontvingen en behandelden. De grootste verandering is het digitaliseren van het oude 100% papieren aanvraagproces. Om grote bestanden binnen te halen zijn we momenteel, vanwege de interne beveiliging, genoodzaakt de aanvragen uit te printen. Dat was eerst een taak voor de aanvrager maar ligt nu dus bij HHNK. Omdat het werkproces nog niet is veranderd, merkt de aanvrager hier niets van: de vergunningen worden nog steeds binnen de wettelijke termijn verleend, maar het is wel onhandig voor ons. Gelukkig kunnen we binnenkort wel grote bestanden binnenhalen.”

Weten wat je doet

De samenwerking met de provincie Noord-Holland en gemeenten verloopt goed. Klingeler: “We werkten al met elkaar samen, omdat provincie en gemeenten ons via het Omgevingsloket advies vragen over onder meer indirecte lozingen. We weten steeds beter wat we doen. Dat is winst. Vroeger kwam het geregeld voor dat een gemeente een bouwvergunning verstrekke aan iemand die in de buurt van een waterkering een huis of gebouw wilde realiseren. Dan waren wij spelbreker, want volgens de Keur mag dit niet. Zulke situaties hopen we nu te voorkomen.”

Wensen

Klingeler en Schrader hebben nog wel wensen voor het Omgevingsloket. “Het is prettig als het voor de aanvrager duidelijker wordt of zijn aanvraag het meldingen- of het vergunningencircuit in gaat,” zegt Klingeler. “Dat klinkt wat vreemd, maar als een aanvrager een melding doet en even later van ons hoort dat hij een vergunning nodig heeft, kan zijn aanvraag onnodig vertraging oplopen. Verder is het goed als elke aanvrager vóór het invullen van een aanvraag ‘gedwongen’ wordt de vergunningcheck door te lopen. Daarnaast zou het fijn zijn als we meer ruimte krijgen om eigen teksten en links aan te brengen in de vergunningencheck.”